

Murat GÜVEN
Anayasa Mahkemesi Raportörü

BARIŞÇIL GÖSTERİ VE TOPLANMA ÖZGÜRLÜĞÜ

- *Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkının Tarihsel Gelişimi
- *Kavramsal Açıdan Barışçıl Olma
- *Devletlerin Pozitif Yükümlülüğü
- *Devletlerin Negatif Yükümlülüğü
- *Üçüncü Kişilerin Hakları
- *Hakkın Kullanımına Yönelik Müdahaleler
- *Müdahalelere Getirilen Sınırlamalar
- *Müdahalelerde Kanunilik Ölçütü
- *Müdahalenin Demokratik Bir Toplumda Gerekliği

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ.....	VII
2. BASKI İÇİN ÖNSÖZ.....	IX
İÇİNDEKİLER.....	XI
KISALTMALAR LİSTESİ.....	XV
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ HAKKINA GENEL BAKIŞ

I. TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ HAKKININ ÖNEMİ.....	5
II. KAVRAMSAL AÇIDAN TOPLANTI İLE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ	6
A. Toplantı Kavramı.....	6
B. Gösteri Yürüyüşü Kavramı.....	8
III. TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞÜ HAKKININ TARİHSEL GELİŞİMİ.....	9
A. Ulusal Ölçekte Gelişim.....	9
1. Birleşik Krallık	9
2. Amerika Birleşik Devletleri.....	11
3. Fransa	12
4. İtalya ve Almanya	14

5. Osmanlı İmparatorluğu	16
a. İlk Hali ile Kanun-i Esasi	16
b. 1909 Değişiklikleri Sonrası Kanun-i Esasi.....	17
i. İçtimaatı Umumiye Kanunu.....	18
ii. Tecemmuat Hakkında Kanunu Muvakkat.....	18
6. Türkiye Cumhuriyeti	19
a. 1921 Teşkilat-ı Esasiye Kanunu.....	19
b. 1924 Anayasası.....	20
i. 6187 Sayılı Vicdan ve Toplanma Hürriyetinin Korunması Hakkında Kanun	20
ii. 6761 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hakkında Kanun	21
c. 1961 Anayasası	22
i. 171 Sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hakkında Kanun	22
ii. 171 Sayılı Kanun'un Anayasal Denetimi.....	23
B. Uluslararası Alandaki Gelişmeler.....	24
1. Fransız İnsan ve Yurttaş Hakları Bildirisi	25
2. İnsan Hakları Evrensel Bildirisi ve İkiz Sözleşmeler	25
3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	27

İKİNCİ BÖLÜM

BARIŞÇIL TOPLANMA VE GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜ

I. KAVRAMSAL AÇIDAN BARIŞÇIL OLMA	29
II. BARIŞÇIL OLMA ŞARTININ ÖNEMİ	30
A. İfade Özgürlüğü ile Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkı Arasındaki İlişki	33
B. Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hakkının Demokratik Toplumdaki Yeri	37
III. DEVLETLERİN POZİTİF YÜKÜMLÜLÜĞÜ	40
A. Karşıt Görüşlülerin Bulunduğu Durumlarda Devletin Rolü.....	40

B. Hakkın Etkili Kullanımını Sağlamak	44
C. Özel Mülkte Yapılan Toplantılar	48
IV. DEVLETLERİN NEGATİF YÜKÜMLÜLÜKLERİ	53
V. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERİN HAKLARI.....	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BARIŞÇIL TOPLANMA VE GÖSTERİLERE
YÖNELİK MÜDAHALELER İLE
MÜDAHALELERİN SINIRLARI

I. HAKKIN KULLANIMINA YÖNELİK MÜDAHALE	61
II. MÜDAHALELERE GETİRİLEN SINIRLAMALAR.....	65
A. Müdahalelerde Kanunilik Ölçütü	67
B. Müdahalelerde Meşru Amaç Ölçütü	72
C. Müdahalenin Demokratik Bir Toplumda Gerekliği.....	74
1. Demokratik Toplum	75
2. Müdahalenin Gerekliği	78
a. Devletlerin Takdir Payı.....	79
b. Siyasi Görüşlerin Yayılmasında Hoşgörü Kavramı.....	83
c. Bildirim Usulünün Somut Olay Özelinde Tartışılması ..	84
d. Dini Görüşlerin Açıklanmasında Hoşgörülülük Yaklaşımı	87
e. Eylem İçin Verilen Sürenin Toplanmanın Amacı Bakımından Yeterli Bulunması	87
f. Müdahalelerde Kuvvet Kullanımı.....	90
g. Kuvvet Kullanımının Gerekliği Yerde Orantılık Sorunu	93
h. Suç Unsuru İçeren Toplantı ve Gösteriler	95
SONUÇ	103
KAYNAKÇA	109